

GÅRDEJER IVER FREDERIKSEN
Mariagervej 499 A
8981 Spentrup

Miljø og Teknik
Miljø natur og landbrug
Laksetorvet
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 89151507

kristian.arnborg.nielsen@randers.dk
www.randers.dk

31-10-2016 / 09.17.60-K08-14-16

Miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Mariagervej 499A, 8981 Spentrup CVR-nr. 89245028

Baggrund

Randers Kommune har den 1. september 2016 udført miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Mariagervej 499A.

Under tilsynet deltog Iver Frederiksen fra husdyrbruget og Kristian Arnborg Nielsen fra Randers Kommune.

Tilsynet er foretaget som et basistilsyn, jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn¹.

Afgørelser vedr. husdyrbruget:

Revurderet miljøgodkendelse, 2. december 2009, Randers Kommune.

Stadfæstelse med vilkårsændringer, 27. april 2012, Natur og Miljøklagenævnet.

Miljøtilsynet

Husdyrhold og stalde

I fgl. GHI 2014-2015 er der produceret 818.165 slagtekyllinger med en produktionstid på 35 dage i perioden.

Dette svarer til 272 DE beregnet efter vilkår 1 i den revurderede godkendelse (beregning udført efter bilag 1 B i bek. 717 af 2. juli 2009, som ændrer bek. nr. 1695 af 19. december 2006) hvilket overholder det tilladte på 296,6 DE (jf. tilsynsbrev af 13. januar 2014).

Vilkår 1 i den revurderede miljøgodkendelse angiver, at der maksimalt må være 216.000 kg kyllinger på stald af gangen. Kommunen fik ved tilsynet

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1441 af den 2. december 2015 om miljøtilsyn.

slagteriafregninger for de 3 seneste hold kyllinger. Afregningerne viser at der har været op til hhv. 215.429; 207.822 og 223.764 kg kyllinger på stald af gangen. De 223.764 kg overskrider de 216.000 kg der er tilladt.

- Det indskræpes, at vægtgrænsen i vilkår 1 altid skal være overholdt.

Varmevekslere

Der er siden vinteren 2013 etableret 3 varmevekslere på ejendommen, en til hver stald.

Vilkår 2 i den revurderede godkendelse angiver, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med, hvad der ligger til grund for godkendelsen.

Etablering og brug af varmevekslerne går ud over hvad der er lagt til grund for godkendelsen, og er således ikke tilladt.

- Det indskræpes at vilkår 2 skal være overholdt.

Brug af vekslerne medfører ændringer af ejendommens ventilationsforhold, og dermed også ejendommens støj- og lugtafgivelse til omgivelserne.

Indtil videre, og mens brug af varmevekslerne vurderes nærmere (se følgende afsnit om lugt og støj) accepterer kommunen at de benyttes.

Lugt

Varmevekslerne medfører ændringer i ejendommens afgivelse af lugt til omgivelserne.

Hvis kommunen vurderer, at det er nødvendigt med vilkår til sikring af, at omgivende naboer ikke påvirkes mere af lugt end hvad der ligger til grund for revurderingsafgørelsen, og at merpåvirkningen kan være uacceptabel, er en godkendelse efter husdyrlovens § 12 nødvendig.

En eventuel merpåvirkning af lugt er uacceptabel hvis lugten hos de nærmeste naboer stiger i tidsrum hvor lovgivningens nuværende lugtgenekriterie allerede er overskredet når driften foregår som beskrevet i revurderingsafgørelsen, og/eller hvis tidsrum med overskridelse af lugtgenekriteriet i forhold til drift beskrevet i revurderingsafgørelsen øges.

Kommunen vurderer på det foreliggende grundlag at staldenes ventilationsforhold ikke kan vurderes ud fra beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk, som er baseret på almindelige standard stalde med standard ventilationsforhold.

Kommunen foreslår, at der holdes et møde med henblik på nærmere klarlæggelse af driften af ventilationen, og dermed hvilke situationer der bør beregnes på for at få grundlag for en vurdering af de ændrede ventilationsforhold.

Kommunen foreslår at mødet holdes på ejendommen den **14. november 2016 kl. 13.30**, og at bedriften tager en konsulent med.

I bedes inden for en uge fra dags dato oplyse hvis det foreslåede møde tidspunkt ikke passer jer.

Støj

Kommunen modtog den 1. august 2016 klager over støj fra bedriften fra nabo.

Nedenfor er klagepunkter og bedriftens kommentarer/kommentarer på tilsynet angivet.

- Støj fra nye maskiner (varmevekslere).
På tilsynstidspunktet blev støjafgivelsen vurderet begrænset. Det blev oplyst at vekslerne kørte med 19 % af kapaciteten.
Bedriften oplyste, at vekslerne sættes i drift 3 dage efter at kyllinger er sat ind og maksimalt kører til dag 30. Vekslerne benyttes til styring af luftfugtighed i staldene, og brugen af dem er derfor bl.a. afhængig af vejret.
- Støj i forbindelse med afhentning af kyllinger til slagteri. Lastbiler, råb med videre, manglende advisering jf. vilkår 2.
Det blev **aftalt**, at bedriften henstiller til vognmanden om at begrænse støj i forbindelse med afhentning, f.eks. råb og accelerationer.
Bedriften oplyste at advisering af naboer ikke har levet op til vilkåret.
- Støj fra fodringsanlæg.
Bedriften oplyste, at den gør, hvad den kan for at der ikke skal blandes foder om natten. I takt med at kyllingerne vokser, stiger foderbehovet og behov for at blande foder i nattetimerne.
- Støj fra de ventilatorer der primært benyttes om sommeren, specielt er der en hulen.
Bedriften mente, at dette er gavlventilatorer i stald 2. Der er også gavlventilatorer i stald 1 og 3, men de benyttes ikke da disse stalde har større ventilationskapacitet via tagafkast.
- Støj fra høje bankelyde/meget høje bankelyde.
Bedriften oplyste, at det kan skyldes, at det 1-2 gange om måneden er nødvendigt at slå på siloerne med en gummihammer, når indholdet sidder fast.

- Støj fra unødige kørsler.
Bedriften mener ikke, at der foregår unødvendige kørsler.
- Ensartet støj døgnet rundt.
Bedriften mener at det er fra ventilation.

Banken på siloer og bakalarm på lastbiler er impulsstøj og hylen fra ventilatorer vurderes, at kunne indeholde rentoner. Både rentoner og impulsstøj medfører i beregninger af støj et tillæg på 5 dB(a).

Ved revurderingen af godkendelsen blev det i 2009 vurderet at støjvilkår ikke kan overholdes ved indfangning og afhentning af kyllinger i aften og nattetimerne.

Under forudsætning af at naboer orienteres 14 dage i forvejen, at de vejledende støjgrænser kun blev vurderet overskredet 6-7 gange pr. år, og at varigheden af overskridelserne er begrænset blev det i forbindelse med revurderingen accepteret lempelser i form af at vejledende støjvilkår overskrides i forbindelse med indfangning og afhentning af kyllinger i aften og nattetimerne.

Der produceres slagtekyllinger med rotationer på 44-45 dage hvoraf der er kyllinger i stalden i ca. 35 dage og efterfølgende ca. 10 dage uden kyllinger hvor der muges ud, rengøres og gøres klart til næste hold kyllinger. Dette svarer til 8,1 rotationer om året. I ACQP udskriften der blev udleveret på tilsynet, fremgår det at der har været 8 afhentninger i perioden 7. september 2015 til 2. august 2016.

- Det indskræpes, jf. vilkår 2, jf. kommunens vurdering om støj side 13, i den revurderede godkendelse, at der maksimalt må foregå afhentning af kyllinger i aften og nattetimerne 7 gange årligt og at naboer i forbindelse med hver afhentning skal adviseres med minimum 14 dages varsel.

Kommunen har på nuværende tidspunkt ikke vurderet bedriftens støjafgivelse nærmere i forhold til støjgrænserne i vilkår 6 i den revurderede godkendelse. Det er planen indtil videre at udføre en orienterende støjmåling ved Mariagervej 499B når vejrforholdene tillader det, og beboerne vurderer at, der er generende støj samtidig med at der ikke sker afhentning af kyllinger.

Energiforbrug

Bedriften har fået installeret varmevekslere til de 3 stalde og LED-belysning i stald 3. Kommunen vurderer på den baggrund, at bedriften har opmærksomhed på mulige energibesparelser, og indskræper derfor ikke, at energirapport ikke er udarbejdet. Jf. vilkår 11 i den revurderede miljøgodkendelse. Kommunen forventer dog, at der udarbejdes en rapport i henhold til vilkåret senest i år 2020.

Kommunen fik på tilsynet dokumentation for udført service af ventilationssystemet i 2016.

Opbevaring af husdyrgødning

Gødning opbevares i markstakke. Bedriften foreviste kort med angivelse af placeringer af markstakke de enkelte år.

Brug af husdyrgødning

Kommunen orienterede om regler for at udbringning af gødning på baggrund af hændelse fra februar 2016, hvor kommunen på baggrund af klager fra beboere i Gassum konstaterede, at der lå fast gødning på flere af bedriftens arealer som var frosne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning fremgår af § 27 til § 30, og angiver bl.a., at der ikke må spredes på frossen jord.

Olietanke

Uden for laden stod en ståltank til olie. Tanken er ikke i brug. Bedriften oplyste, at den kom fra en anden af bedriftens ejendomme på Bakkevej (Mariagerfjord Kommune

Tanken er fra 2006, 1.200 l og har nr. 159743, og G. nr 53 23. Tages tanken i brug skal det forinden anmeldes til kommunen. Nærmere oplysning om anmeldelse af tanke fremgår af kommunens hjemmeside: <https://miljo.randers.dk/olietanke/etablering/>

Så længe tanken ikke er i brug, skal det være sikret, at tanken ikke kan påfyldes ved et uheld, f.eks. ved aflåsning af påfyldningsstuds.

Bedriften oplyste, at de 2 tanke i laden er de samme som ved tilsynet i december 2013.

Jordforurening

Der er ikke konstateret jordforurening på husdyrbruget.

Brugerbetaling

Du skal betale brugerbetaling for miljøtilsynet.² Betalingen beregnes ud fra det timeforbrug kommunen har i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og afrapportering af miljøtilsynet.

Timetaksten er for 2016 fastsat til 311,80 kr. af

---

² Bekendtgørelse nr. 1417 af 2. december 2015 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljøstyrelsen. Regning udsendes hver år efter den 1. november.

Lovgrundlag

Husdyrbrug reguleres bla. efter følgende lovgivning:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009. (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse af lov nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse. (Miljøbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. (Beholderkontrol).
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1415 af 12. december 2012 om affald. (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1441 af 2. dec. 2015 om miljøtilsyn.
- Lov om forurennet jord jf. lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4. december 2009.

Klagevejledning

Indskærpelsen er meddelt i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 69 og Husdyrlovens § 48 og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Jf. § 101 i Miljøbeskyttelsesloven og § 90 i Husdyrloven, har du ret til at anlægge en sag ved en civilretlig domstol, for at prøve lovligheden af disse indskærper.

Sagsanlægget skal i henhold til Miljøbeskyttelsesloven og Husdyrloven være anlagt inden 6 måneder fra dags dato.

Efter Forvaltningslovens kapitel 4 har du ret til aktindsigt i sagen. Ønskes dette, bedes du rette henvendelse til kommunen.

Med venlig hilsen

Kristian Arnborg Nielsen